

Ekonomi, upphandling och IT
Maria Falk

Stockholm Vatten Holding AB
Stockholm Vatten Avfall AB

VD-kommentarer tertialrapport 2 2016

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att godkänna VD-kommentarer tertialrapport 2 2016 (inkl ILS och styrkort) för koncernen Stockholm Vatten Holding AB

Krister Schultz
Verkställande direktör

Maria Falk
Avdelningschef
Ekonomi, upphandling och IT

ÄRENDET

Förutsättningar och avgränsningar

Denna rapport omfattar resultatet i koncernen Stockholm Vatten Holding AB (Stockholm Vatten Holding AB, Stockholm Vatten Avfall AB och koncernen Stockholm Vatten AB)

I de ekonomiska sammanställningarna har koncerninterna transaktioner eliminerats. I bilaga 1-4 presenteras ekonomiska sammanställningar i tabellform för koncernen och för respektive bolag (Stockholm Vatten AB, Stockholm Vatten VA AB och Stockholm Vatten Avfall AB). Koncernens moderbolag, Stockholm Vatten Holding AB, har varken intäkter eller kostnader då bolagets funktion endast är att äga aktierna i Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten Avfall AB.

Investeringsverksamheten i Stockholm Vatten Avfall AB redovisas nedan. För information om investeringsverksamheten i Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten VA AB hänvisas till verksamhetsrapporten för koncernen Stockholm Vatten AB.

A: Sammanfattning av genomförandet av kommunfullmäktiges inriktningsmål inkl särskilda uppdrag och fokusområden kopplat till Stockholms stads inriktningsmål

Förutom nedanstående sammanfattning av kommunfullmäktiges inriktningsmål finns ytterligare ett antal indikatorer som följs upp i stadens målrappporteringsystem (ILS) samt i Stockholm Vattens styrkort vilka återfinns i bilagor.

Ett Stockholm som håller samman

Stockholm Vatten bidrar till målet genom att försörja Stockholm med ett hälsosamt och gott dricksvatten utan kvalitetsanmärkningar. Avloppsstopp i ledningsnätet och avbrott i vattenleverans åtgärdas snabbt, och avfallshanteringen sköts på ett effektivt sätt. Stockholm Vatten bidrar aktivt i planeringen för ett växande Stockholm genom sitt deltagande i stadens exploateringsprojekt.

Stockholm Vatten ska fortsätta att arbeta mot högt uppsatta mål för dricksvattenkvalitet, avfallshantering, hanteringar av vattenläckor och avloppsstopp så att våra kunder fortsätter vara nöjda med våra tjänster. För att bidra till ett växande Stockholm ska vi utveckla våra processer och organisation för exploateringsprojekt. Vi ska arbeta för att VA- och avfallsfrågorna ska komma in i ett tidigt skede i stadens planering. Stockholm Vatten ska också arbeta för att komma tillrätta med återkommande källaröversvämningar och leveransavbrott i utsatta områden. Kring nyår uppstod problem med soptömning vid byte av avfallsentreprenör, vilket också uppmärksammades i media. Reklamationsnivån ökade kraftigt, men är nu tillbaka på normala nivåer.

Förbättra lokalutnyttjandet: Stockholm Vattens verksamhet bedrivs sedan omlokaliseringen av våra kontor till Högdalen (oktober 2015) och Ulvsunda (mars 2016) i ändamålsenliga, moderna, area- och energieffektiva lokaler.

Ett klimatsmart Stockholm

Reningen av avloppsvatten sköts på ett klimatsmart sätt med värmeåtervinning av spillvattnet och en hög biogasproduktion. Det pågår en rad aktiviteter för att möta ägardirektiven och nå upp till målen inom miljöområdet, inte minst i avfallsverksamheten (t.ex. sorteringsanläggningen i Högdalen och projekt för att öka matavfallsinsamlingen). Stockholm Vatten driver projektet för Stockholms framtida avloppsrening (SFA), som kommer att ha stora positiva miljöeffekter och det tas inom projektet även höjd för att hantera ökade vattenflöden. Klimatförändringar kan leda till försämrad råvattenkvalitet och fler problem med bräddningar och översvämningar på grund av större och mer frekventa skyfall, och tekniker för att hantera sämre råvattenkvalitet utvärderas.

Vi ska öka satsningarna för att nå de yngre medborgarna med information om kretslopp, vatten och avfall. Inom avfallsområdet pågår ett antal projekt och utredningar för att långsiktigt utveckla avfallshanteringen, minska matsvinn och öka matavfallsinsamlingen samt styra avfallstaxan mot en mer miljöanpassad avfallshantering för att nå målet om en matavfallsinsamling på minst 70 procent till 2020.

Under slutet av första tertialet hade Henriksdals reningsverk problem med flytslam i reningsprocessen, vilket påverkade reningsresultatet. Effektiva åtgärder vidtogs och reningskraven klarades.

Årsmålet för insamling av matavfall kommer troligtvis inte att uppnås, vilket leder till en omfördelning av måletapperna till 2020 då målet ska vara uppfyllt. Orsaken är att prognoserna för insamling av matavfall från restauranger och livsmedelsbutiker var för optimistiska. Arbetet med att få in matavfallsmängder från livsmedelsbutiker är inte längre en framkomlig väg då domslut definierat detta som ett verksamhetsavfall.

Mellan mars och augusti har matavfallsenheten varit i kontakt med 600 kunder, merparten restaurangkunder, men det tar längre tid från kontakt till abonnemang än väntat. Arbetet har intensifierats för att öka matavfallsinsamlingen inom andra områden och målen beträffande antalet anslutna villor, villasamfälligheter samt flerbostadsfastigheter kommer att nås. I ILS redovisas de aktiviteter som genomförts eller planeras för resten av året för att nå så långt som möjligt.

Minska energiförbrukningen, genomföra energieffektiviseringar, minska utsläpp och sänka långsiktiga kostnader: Stockholm Vatten har en energikrävande verksamhet – över 130 GWh el används per år och merparten av detta används för att driva pumpar i verk och ledningsnät. Vi arbetar med energieffektiviseringar, men elanvändningen ökar i och med ny reningsteknik, mer nederbörd samt en växande stad. I reningsverken produceras biogas, som i första hand uppgraderas till fordonbränsle och därigenom minskar användningen av fossila bränslen. Stockholm Vatten har under året att påbörjat energikartläggning i enlighet med de nya lagkraven.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stockholms taxor är idag bland de lägsta i landet. Taxorna kommer dock att öka under kommande år som en följd av stora kapacitets- och miljöinvesteringar i verksamheten. Stockholm Vatten arbetar för en ökad helhetssyn och breddad kompetens inom sina ansvarsområden. Förnysetakten på VA-ledningsnätet planeras öka och omställning av underhåll på verk och ledningsnät i enlighet med ägardirektiven kommer att genomföras. Under avsnitt C: Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar finns kommentarer av ekonomiskt resultat mm. I övrigt finns ett antal indikatorer som följs upp i ILS för att säkerställa en god ekonomistyrning.

Unga erbjuds jobb, utbildning eller praktik: Stockholm Vatten arbetar med praktikplatser, feriearbete och lärlingsprogram för att bidra till att minska ungdomsarbetslösheten. I det arbetet har bolaget ett mycket bra samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. Under 2016 är ambitionen att stärka dialogen med arbetsmarknadsförvaltningen i rekryteringarna och korta ledtiderna i processen

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholm Vatten arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare och öka de resultat som indikerar nöjda medarbetare i medarbetarenkäten. Vi ställer miljökrav vid alla upphandlingar där det är möjligt och relevant.

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla: Stockholm Vatten arbetar med ständiga förbättringar utifrån ett tillgänglighetsperspektiv, internt såväl som externt. Detta innebär t ex att vi aktivt arbetar med att tillgänglighetsanpassa våra anläggningar och arbetsplatser. I samband med flytten till nya lokaler som slutfördes i mars har särskild dialog förts med

medarbetare med särskilda behov och tillgänglighetsanpassningar har genomförts med utgångspunkt ifrån varje individs förutsättningar och behov.

För att tillgodose behoven hos våra olika kundgrupper pågår ett löpande arbete med att utveckla webblösningar som gör det så enkelt som möjligt för alla kunder att utträta sina ärenden på webben.

Delaktigheten och inflytandet i syfte att stärka demokratin ska utvecklas: Stockholm Vatten driver miljöinfocentrat Glashuset i Hammarby sjöstad med uppdrag att informera brett om stadens miljö- och klimatarbete. Stockholm Vatten håller löpande kommunikation med påverkade grupper vid t ex byggnation för Stockholms framtida avloppsrening och andra infrastrukturprojekt såsom anläggning för optisk sopsortering med flera. En nära kommunikation med olika målgrupper i samband med projektet för att nå stadens mål för matavfallsinsamling pågår fram till 2020. Dessutom planeras olika typer av samråd om exempelvis ny avfallsplan.

Staden ska vara en bra arbetsgivare genom bra anställningsvillkor: Stockholm Vatten inledde i slutet av 2015 en utbildningssatsning inom diskrimineringsområdet som fortsätter under 2016, då samtliga medarbetare ska genomgå utbildningen. Under första kvartalet har arbete med att ta fram ett gemensamt dialogverktyg påbörjats. Verktyget syftar till att säkerställa att dialog kring företagskultur och beteenden sker regelbundet och på ett enhetligt sätt med utgångspunkt ifrån bolagets övergripande mål. Ambitionen är att både verktyg och utbildningar ska rullas ut under hösten. Under våren tas också en särskild enkät fram utifrån de nya regelverken kring organisatorisk och social arbetsmiljö.

Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika: Från och med 2015 tas en årlig resurs- och kompetensförsörjningsplan fram där både köns- och åldersperspektivet synliggörs i planeringen av den kommande kompetensförsörjningen. Bolaget genomför också en årlig lönekartläggning i syfte att motverka och förebygga osakliga löneskillnader.

Under hösten 2016 implementeras en ny lönetjänst som ger förbättrad möjlighet till uppföljning och statistik. I Stockholm Vattens förbättringsarbete kring planerings- och uppföljningsprocessen kommer också könsperspektivet att lyftas särskilt.

B: Sammanfattning av marknadsläge och verksamhetsförändringar

Bolaget har etappvis flyttat till moderna och ändamålsenliga lokaler som stödjer ett aktivitetsbaserat arbetssätt och underlättar samarbete inom verksamheten. I mars avslutades den sista delen av omlokaliseringen då huvudkontoret flyttade in i Ulvsunda. Tidigare har driftverksamheten flyttat till Högdalen och lagerverksamheten till lokaler i anslutning till huvudkontoret.

Arbetet med Stockholms framtida avloppsrening fortskrider och en utbyggnad och uppgradering av Henriksdals reningsverk pågår för att klara stadens snabba befolkningsökning.

För att nå stadens höjda ambitionsnivå med målsättning att år 2020 samla in 70 procent av matavfallet till biologisk behandling finns en ny projektorganisation på plats. Stockholm Vatten planerar även att uppföra en anläggning för mottagning, sortering och förbehandling av matavfall lokaliserad till stadens mark i anslutning till Högdalenverket.

C: Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar

MSEK	2016 Utfall Jan-Aug	2016 Budget Jan-Aug	2016 Prognos 2	2016 Budget
Externa intäkter	1 312,8	1 310,5	1 979,4	1 971,9
Aktiverat arbete	50,6	60,0	87,6	90,1
Externa kostnader	-1 020,6	-1 046,5	-1 617,0	-1 597,4
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	342,8	324,0	450,0	464,5
Avskrivningar	-192,8	-187,6	-295,2	-281,4
Finansnetto	-82,2	-94,9	-122,9	-146,0
Resultat efter finansnetto	67,8	41,5	31,9	37,2
varav minoritetens andel	1,4	0,8	0,6	0,7

Tertialbokslut 2 2016

Alla belopp är MSEK om inte annat anges.

Resultat efter finansnetto för perioden uppgår till 67,8 jämfört med budgeterade 41,5.

Rörelsens intäkter för perioden är 2,3 högre än budgeterat

Aktiverat arbete har minskat med 9,4 jämfört med budget. Orsaken till detta är framför allt att SFA-projektet inte haft den progress som var planerad.

Externa kostnader är 25,9 lägre än budget.

Att de externa kostnaderna är lägre än budgeterat beror till viss del på att avfallsbolagets entreprenadkostnader minskat med 6. Orsaken är att allmänheten inte längre får lämna fyllnadsmassor på återvinningscentralerna. Avfallsbolaget har även senarelagt konsultinsatser & reklamaktiviteter vilket påverkar med c:a 5.

Personalkostnaden är 13 lägre än budget. Detta beror dels på att vi inte hunnit rekrytera i den takt som var planerat, vilket påverkar med c:a 3. Det beror även på att utfallet i årets löneförhandlingar var 0,4 procentenheter lägre än budgeterat vilket påverkar lönekostnaden med 3,8 och att budgeterad pensionskostnad är 7 högre än utfall.

Avskrivningskostnaden för andra tertialet är 5,2 miljoner högre än budget.

Räntekostnaderna är 12,7 lägre än budget. Detta beror på att vi aktiverat 8 för SFA som inte fanns med i budget, resterande del beror på lägre räntesats och lägre skuld än budgeterat.

Årsprognos 2 (P2)

Alla belopp i MSEK om inte annat anges

Resultat

Prognos 2 (P2) för 2016 visar ett resultat efter finansnetto, på 31,9. Budgeterat resultat uppgår till 37,2.

Den **jämförelsestörande post** i utfallet 2015 som då uppgick till -75,8 uppgår i både budget och P2 till -16,6. Vi har nu valt att inte särredovisa posten då begreppet jämförelsestörande post inte är en del av resultatuppställning enligt redovisningsprincip K3. Posten avser reserv för tvist avseende dagvattentaxa. Stockholm Vatten fick den 30/5 information om att HD inte tar upp detta mål. Diskussion pågår nu med Trafikverket. Tills vidare reserveras enligt tidigare bedömning.

Intäkter

Koncernens **externa intäkter** bedöms i P2 till 1 979,4 vilket är 7,5 högre än budget. Orsaken är framför allt kostnader som lyfts ur investeringsprojekt och som ska vidarefaktureras.

För **Aktiverat arbete för egen räkning** bedöms utfallet i P2 till 87,6 vilket är en minskning med 2,5 jämfört med budget. Orsaken är huvudsakligen mindre nedlagd tid i SFA-projektet än budgeterat.

Kostnader

Externa kostnader uppgår i P2 till 1 617 vilket är 19,6 högre än budget, orsaken är framför allt:

- Avloppsreningsverken har många stora utredningar på gång. Det har också varit funktionsavbrott och fler reparationer än vad som beräknades i budget, vilket påverkar med 13.
- Kostnader för investeringsprojekt som ska vidarefaktureras gör att kostnaderna ökar med 4,5.
- Kostnad för serviceavtal avseende IT-system ökar med 5.
- Personalkostnaderna är 2 lägre än budget då vi inte riktigt hunnit rekrytera i den omfattning som var planerat.

Avskrivningarna beräknas i P2 2016 att uppgå till 295,2 vilket är 13,8 högre än budget.

Finansnettot beräknas i P2 uppgå till -122,9 vilket är 23,1 lägre än budget. Orsaken till de lägre finanskostnaderna är dels att ränta för SFA-projektet kommer aktiveras, vilket inte var med i budget och dels ett gynnsammare ränteläge samt något lägre skuld än budgeterat.

Förvärv/Försäljning av anläggningstillgångar

Avvecklingen av Stockholm Vattens gamla huvudkontor genomfördes under våren och Stockholm Vatten är i process att sälja fastigheten på Torsgatan. Ett förslag till inriktningsbeslut presenterades för styrelsen i december 2015 och slutligt beslut om försäljningen planeras att fattas av styrelsen under 2016. Kommunfullmäktige ska därefter ta beslut om försäljningen.

D: Stora projekt och investeringar

För detaljerad information om investeringsverksamheten i Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten VA AB hänvisas till verksamhetsrapporten för koncernen Stockholm Vatten AB.

Alla belopp i MSEK om inte annat anges

Koncernens totala investeringsprognos för 2016 uppgår till 1 632 (årsbudget 1 867) inklusive projekt *Stockholms framtida avloppsrening*. Organisatoriskt fördelar sig investeringarna enligt följande:

MSEK	P2 2016	P1 2016	Budget 2016
Vattenproduktion	171	157	165
Ledningsnät - befintligt nät	347	400	330
Ledningsnät - exploateringsområden*	535	541	475
Avloppsrening	74	78	194
Övriga investeringar	27	26	17
Uppdragsinvesteringar	66	71	26
Summa exkl SFA	1 219	1 274	1 207
SFA	376	553	760
Avfallsverksamheten	37	40	38
Summa inkl SFA	1 632	1 867	2 005

*) Bruttobelopp, extern finansiering i Ledningsnät exploateringsområden uppgår till 169 i P2 2016

Planeringsprojekt över 300 MSEK**Högdalen Sorterings- och matavfallsanläggning**

Kommunfullmäktige i Stockholms stad har beslutat att ambitionsnivån ska höjas för matavfallsinsamlingen och nå det nationella insamlingsmålet om 50 % år 2018 och det nya ägardirektivet om 70 % matavfallsinsamling år 2020. Syftet med separat insamling av matavfall är att matavfall tas omhand på ett sådant sätt att både växtnäringen och energin utnyttjas. Trafikkontoret fick i budget 2014 i uppdrag att ta fram ett inriktningsärende för etablering av en optisk sorterings- och förbehandlingsanläggning tillsammans med Stockholm Vatten AB. Stockholm Vatten Avfall AB avser därför att uppföra en anläggning för mottagning, sortering och förbehandling av matavfall lokaliserad till stadens mark i anslutning till Högdalenverket. Genomförandet av den planerade

anläggningen innebär att matavfallet kan hanteras på sådant sätt att tillgången på förnybar fordonsgas kommer att öka kraftigt och därmed avhjälpa den rådande gasbristen. Den gödsel som återstår efter biogastillverkningen innehåller alla de näringsämnen som finns i inkommande råvaror. Gödseln är planerad att återföras till åkermark som gödselmedel och därmed uppnås cirkulation av näringsämnen och användningen av fossila gödselmedel kan minskas.

Den nya anläggningen utformas också för att i framtiden kunna sortera ut även vissa andra förpackningsfraktioner. Total prognos för projektet beräknas bli högre än vad som angavs i inriktningsbeslutet. Ny totalprognos kommer att tas fram inför genomförandebeslut hösten 2016. Styrelsebeslut om 6,7 fattades 2014 för att starta projektering av anläggningen. Beräknad tidpunkt för genomförandebeslut under hösten 2016. I P2 för 2016 beräknas investeringen till 10,2 jämfört med budgeterade 5 (P1 9,1). Revidering av budgeten för förprojekteringen kommer för bedömning av styrelsen.

E: Balansräkning

MSEK	2016 Prognos 2	2016 Budget
Anläggningstillgångar	11 525	11 689
Omsättningstillgångar	450	450
Summa tillgångar	11 975	12 139
Eget kapital	227	199
Avsättningar	157	157
Kortfristiga skulder	11 592	11 783
Summa eget kapital och skulder	11 975	12 139

Räntebärande skuld	9 905	10 137
---------------------------	--------------	---------------

Soliditet %	1,9	1,6
--------------------	------------	------------

Balansomslutningen beräknas öka med 1 176 MSEK jämfört med ingående balans och ökningen är främst hänförlig till ökade investeringar och ökad upplåning. Den räntebärande skulden beräknas öka med 1 171 MSEK, vilket är en minskning med 215 jämfört med P1.

Bilagor

Bilaga 1: Ekonomiskt utfall tertial2/prognos 2, 2016

Bilaga 2: Ekonomisk sammanställning Stockholm Vatten AB

Bilaga 3: Ekonomisk sammanställning Stockholm Vatten VA AB

Bilaga 4: Ekonomisk sammanställning Stockholm Vatten Avfall AB

Bilaga 5: Stockholm Vattens styrkort 2016 utfallsrapport tertial 2

Bilaga 6: Utfallsrapport Tertial 2 2016 Stockholm Vatten

SLUT